

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішенням Вченої ради Факультету

української філології,

культури і мистецтва

16.04.2024 р., протокол № 5

Полова Вченої ради

Ірина РУСНАК

ЗМІНИ ДО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

035.01.01 Українська мова та література

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Галузь знань:	03 Гуманітарні науки
Спеціальність:	035 Філологія
Спеціалізація:	035.01 Українська мова та література
Кваліфікація:	Бакалавр філології за спеціалізацією українська мова та література

УХВАЛЕНО

кафедрою української мови

протокол № 6 від 04.04.2024 р.

Київ – 2024

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ
змін до освітньо-професійної програми
035.01.01 Українська мова та література

Кафедра української мови

Протокол від 04.04. 2024 № 6

Завідувач кафедри _____

Михайло ВІНТОНІВ

Кафедра української літератури, компаративістики і грінченкознавства

Протокол від 16.03. 2024 № 4

Завідувач кафедри _____

Олена БРОВКО

Вчена рада Факультету української філології, культури і мистецтва

Протокол від 16.04. 2024 № 5

Голова Вченої ради _____

Ірина РУСНАК

Науково-методичний центр стандартизації та якості освіти

Завідувач _____ Євген АНТИПІН

16.04.2024

Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

_____ Олексій ЖИЛЬЦОВ

16.04.2024

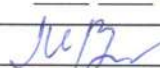
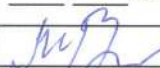
Розроблено робочою групою у складі:

Бровко Олена Олександрівна, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української літератури і компаративістики Факультету української філології, культури і мистецтва Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Вінтонів Михайло Олексійович, доктор філологічних наук, професор, професор кафедри української мови Факультету української філології, культури і мистецтва Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Видайчук Тетяна Леонідівна, кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови Факультету української філології, культури і мистецтва Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Актуалізовано:

Дата перегляду ОП / внесення змін до ОП	_____._____.2020	_____._____.2023	_____._____.2024
Підпис			
ІП гаранта ОП	Михайло Вінтонів	Михайло Вінтонів	Тетяна Видайчук

Ця програма не може бути повністю чи частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

© Київський столичний університет імені Бориса Грінченка

ОБГРУНТУВАННЯ

Зміни до освітньо-професійної програми 035.01.01 Українська мова та література стосуються вибіркового блоку «Комп'ютерна лінгвістика» і зумовлені запитом здобувачів освіти не на технічну та математичну складову підготовки під час опанування вибірових дисциплін, а на аспекти керованого навчання, машинного навчання, комп'ютерну обробку природної людської мови (NLP як тип штучного інтелекту) та ІКТ-технології у філології та філологічній освіті.

Під час реалізації освітньої програми протягом 2023/2024 навчального року отримано й узагальнено відгуки від здобувачів, викладачів, роботодавців із низкою побажань до вибіркового блоку «Комп'ютерна лінгвістика». З метою осучаснення та актуалізації блоку робоча група внесла такі зміни до освітньо-професійної програми:

- оновлено змістовий модуль у межах ВДС 2.01: змінено ЗМ «Лінгвістичні технології в Інтернеті» на ЗМ «Цифрова риторика»;
- оновлено ВДС 2.02 у цілому: змінено «Технології аналізу й обробки інформації» на «Цифрові стратегії та мультимедійні технології у філології».

Зміни зумовлені стрімким розвитком ІТК технологій для філології, вони спрямовані на удосконалення фахових компетентностей і програмних результатів навчання і не вимагають перегляду розподілу кредитів між змістовими модулями та змін точок контролю.

1. Профіль освітньої програми
035.01.01 – Українська мова та література
(зі спеціальності 035 «Філологія»,
спеціалізації: 035.01 – українська мова та література)

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Київський столичний університет імені Бориса Грінченка Факультет української філології, культури і мистецтва
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації	Ступінь вищої освіти: бакалавр Спеціальність: 035 Філологія Спеціалізація: 035.01 Українська мова та література Освітня програма: 035.01.01 Українська мова та література Освітня кваліфікація: бакалавр філології за спеціалізацією «Українська мова та література» Окремим рішенням екзаменаційної комісії, на підставі професійного оволодіння компетентностями, передбаченими спеціальними блоками дисциплін та практикою цього плану, що підтверджується успішним проходженням атестації може бути присвоєна професійна кваліфікація: 2320 - вчитель української мови та літератури закладу загальної середньої освіти
Офіційна назва освітньої програми	УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЛІТЕРАТУРА
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Міністерство освіти і науки України, Сертифікат (НД № 1187360) про акредитацію спеціальності 035 Філологія, строк дії сертифіката до 1 липня 2026 р. Національне агентство забезпечення якості вищої освіти Україна Термін подання програми на акредитацію – 2026 р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська мова
Термін дії освітньої програми	Відповідно до терміну акредитації
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://kubg.edu.ua/
2 – Мета освітньої програми	

Надати освіту в галузі філології (українська мова та література) із здатністю вільно здійснювати комунікацію, широким доступом до працевлаштування, підготувати студентів для подальшого навчання; сформувати комунікативну, лінгвістичну і соціокультурну компетентності студентів – майбутніх вчителів української мови та літератури з урахуванням їхніх майбутніх професійних потреб.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна галузь, (галузь знань, спеціальність, спеціалізація)	Філологія: українська мова та література. <i>Об'єктами вивчення та професійної діяльності бакалавра філології є мова (в теоретичному / практичному, синхронному / діяхронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному, функціональному та інших аспектах); література й усна народна творчість; жанрово-стильові різновиди текстів; міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі.</i> <i>Цілі навчання – підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, а саме в діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації.</i> <i>Теоретичний зміст предметної галузі становить система базових наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять філології.</i> <i>Методи, методики та технології: загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу лінгвістичних одиниць, методи і методики дослідження мови і літератури, інформаційно-комунікаційні технології.</i>
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма. Програма базована на достовірних наукових результатах із урахуванням актуального стану української філології; вищезазначене полягає у формуванні навичок і вмінь опанування української мови як засобу спілкування фахівців на всіх рівнях підвищеного володіння нею в побутовій та професійній сферах; у набутті таких мовленнєвих знань та вмінь, якими повинен володіти бакалавр в результаті вивчення фахових дисциплін.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Загальна вища освіта. Філологія, українська мова та література. Ключові слова: <i>філологія, мова, література, педагогіка, психологія, методика навчання мови і літератури.</i>
Особливості програми	
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	

Придатність до працевлаштування	Робочі місця в освітніх і наукових установах, політичних та громадських організаціях, компаніях, підприємствах: Згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010 фахівці, які здобули освіту за освітньою програмою «Українська мова та література» можуть обіймати такі посади: 2444.2 – філолог; 2451.2 – літературний співробітник; оглядач; 2451.1 – літературознавець; 2320 – вчитель загальноосвітнього навчального закладу (вчитель української мови та літератури)	
Подальше навчання	Навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.	
5 – Викладання та оцінювання		
Викладання та навчання	Студентоцентроване, практико-орієнтоване навчання. Форми проведення занять: лекцій, семінарських, практичних занять, лабораторних робіт. Передбачені: самостійна робота, виконання індивідуальних завдань, на основі підручників, посібників, інтернет-джерел; консультації з викладачами; електронне навчання за окремими освітніми компонентами; групова проєктна робота, проходження практик.	
Оцінювання	Вхідний контроль (тестування), проміжний контроль (усне опитування, письмовий експрес-контроль / комп'ютерне тестування, колоквиум), підсумковий семестровий контроль (заліки, іспити в усній, письмовій, комбінованій формах, тестування, захист звітів з практики), атестація (атестаційний екзамен з фаху, комплексний кваліфікаційний екзамен).	
6 – Перелік компетентностей випускника		
Інтегральні компетентності (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
	ЗК2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності й досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу й суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
	ЗК3	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
	ЗК4	Здатність бути критичним і самокритичним.
	ЗК5	Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.
	ЗК6	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
	ЗК7	Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

	ЗК8	Здатність працювати в команді та автономно.
	ЗК9	Здатність спілкуватися іноземною мовою.
	ЗК10	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
	ЗК11	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
	ЗК12	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
	ЗК13	Здатність проведення досліджень на належному рівні.
Фахові компетентності спеціалістів (ФК)	ФК1	Загально-професійні компетентності: Усвідомлення структури філологічної науки та її теоретичних основ.
	ФК2	Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
	ФК3	Здатність використовувати в професійній діяльності знання з теорії та історії мов(и), що вивчаються(ється).
	ФК4	Здатність аналізувати діалектні та соціальні різновиди мов(и), що вивчаються(ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.
	ФК5	Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку літератури, що вивчається, від давнини до ХХІ століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, а також знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.
	ФК6	Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мову (и), що вивчається(ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.
	ФК7	Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).
	ФК8	Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
	ФК9	Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.
	ФК10	Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.
	ФК11	Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.
	ФК12	Здатність до організації ділової комунікації.
	ФК13	Комунікативні компетенції: <i>Лексико-граматична компетентність передбачає:</i> володіння лексичними, граматичними, орфографічними мовними знаннями і навичками; знання семантики, словотворчої й синтаксичної структури, функції в реченні й тексті, лексичної полісемії, антонімії, особливостей фразеології для структурної організації тексту та вираження комунікативної інтенції.
	ФК14	<i>Мовленнєво-фонетична компетенція передбачає:</i> знання про звуки мови і закономірності їх поєднання; про фонетичні процеси (голос, інтонацію, чергування звуків) знання фонетичної транскрипції та фонематичні навички мовлення (рецептивні і репродуктивні); уміння сприймати на слух різножанрові та різнопредметні автентичні тексти.

ФК15	<i>Інтеракційна компетентність передбачає:</i> уміння вести діалог, побудований на реальній або симульованій ситуації та вільно вести розмову з носіями мови; здатність викладати свою думку відповідно до певних типів тексту з дотриманням параметрів комунікативно-стилістичної доцільності та мовної правильності.
ФК16	Літературознавча компетентність передбачає: знання про основні тенденції розвитку і своєрідність мовно-літературного процесу, зміст естетичних теорій, методів, напрямів, стилів і жанрів української літератури, історії зарубіжної літератури, фольклору. Розуміння основних проблем теорії літератури: література та дійсність, генезис і функція літератури, зміст і форма в літературі, критерій художності, літературний процес, літературний стиль, художній метод в літературі; проблем поетики: образ, ідея, тема, поетичний рід, жанр, композиція, поетична мова, ритм, вірш, фоніка в їх стильовому значенні.
ФК17	Прикладні компетентності: <i>Інформаційна комунікативно-технічна компетенція:</i> обізнаність щодо сучасних технологій та програмного забезпечення для роботи в мережі Інтернет, з банками перекладацької пам'яті, корпусами, електронними словниками і базами даних.
ФК18	<i>Методична і психолого-педагогічна компетенція:</i> знання закономірностей розвитку особистості, формування психічних процесів пам'яті, мислення, уяви, почуттів і психічних основ вивчення мови.
ФК19	<i>Лінгво-прикладна компетенція передбачає:</i> володіння лінгво-дидактичними уміннями, методичними прийомами та організаційними технологіями, необхідними для ефективної роботи в освітніх закладах).

7 – Програмні результати навчання

ПРН1	Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефхівцями державною та іноземною(ими) мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
ПРН2	Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.
ПРН3	Організовувати процес свого навчання й самоосвіти.
ПРН4	Розуміти фундаментальні принципи буття людини, природи, суспільства.
ПРН5	Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
ПРН6	Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих завдань і проблем професійної діяльності.
ПРН7	Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
ПРН8	Знати й розуміти систему мови, загальні властивості літератури як мистецтва слова, історію мови (мов) і літератури (літератур), що вивчаються, і вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
ПРН9	Характеризувати діалектні та соціальні різновиди мов (и), що вивчаються (ється), описувати соціолінгвальну ситуацію.
ПРН10	Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.
ПРН11	Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземною (іноземними) мовами.

ПРН12	Аналізувати мовні одиниці, визначати їхню взаємодію та характеризувати мовні явища і процеси, що їх зумовлюють.
ПРН13	Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).
ПРН14	Використовувати мову (и), що вивчається (ються), в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.
ПРН15	Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.
ПРН16	Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
ПРН17	Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.
ПРН18	Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі обраної філологічної спеціалізації та нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.
ПРН19	Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.
ПРН20	Володіти іноземною мовою для письмового й усного перекладу, здійснення професійної комунікації і міжособистісного спілкування та якісного професійного використання.
ПРН21	Застосовувати теорії й володіти практичними навичками проектування, конструювання, моделювання освітнього процесу, складати різні види планів для організації процесу навчання українською мовою, враховувати психолого-педагогічні основи навчального процесу в школі та специфіку професійної викладацької діяльності.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Кадрове забезпечення освітньої програми складається з професорсько-викладацького складу кафедр Факультету української філології, культури і мистецтва. До викладання окремих дисциплін відповідно до їх компетенції та досвіду залучений професорсько-викладацький склад кафедр Факультету педагогічної освіти, Факультету психології, соціальної роботи та спеціальної освіти, Факультету суспільно-гуманітарних наук, Факультету інформаційних технологій та математики та ін. Практико-орієнтований характер освітньої програми передбачає широку участь фахівців-практиків, що відповідають напряму програми, яка підсилює синергетичний зв'язок теоретичної та практичної підготовки. Гарант освітньої програми та викладацький склад, який забезпечує її реалізацію, відповідає вимогам, визначеним ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності закладів освіти.
Матеріально-технічне забезпечення	Спеціально обладнані апаратно-програмним забезпеченням, наочними та дидактико-методичними матеріалами центри розвитку компетентностей: центр культури української мови, лінгвістичний центр германських мов, центр перекладу, центр прикладних комунікативних технологій, центр прикладних лінгвістичних технологій, спеціалізовані аудиторії, комп'ютерні класи, спортивні зали.

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Ключовим інформаційним забезпеченням є – бібліотечні електронні ресурси, електронні наукові видання, електронні навчальні курси із можливістю дистанційного навчання та самостійної роботи, хмарні сервіси Microsoft. Для всіх дисциплін розроблено навчально-методичне забезпечення: робочі програми навчальних дисциплін; методичні матеріали до проведення семінарських та практичних занять; дидактичне забезпечення самостійної роботи студентів (у т.ч. з використанням ІКТ); програми всіх видів практик; методичне забезпечення атестації.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	
Міжнародна кредитна мобільність	
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Процес навчання ведеться українською мовою, тому громадяни інших країн, що володіють українською мовою не нижче рівня B1+ можуть отримувати освіту за даною освітньою програмою.

2. Перелік компонентів освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОП

Код компонента	Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4	5
Обов'язкові компоненти ОП				
<i>Формування загальних компетентностей</i>				
ОК 1	ОД3.01	Університетські студії	6	залік
ОК 2	ОД3.02	Українські студії	4	екзамен
ОК 3	ОД3.03	Філософські студії	4	екзамен
ОК 4	ОД3.04	Іноземна мова	10	екзамен
ОК 5	ОД3.05	Фізичне виховання	4	залік
<i>Формування фахових компетентностей</i>				
ОК 6	ОДФ.01	Історія української літератури і літературної критики	26	екзамен
		<i>Фольклор</i>	2	
		<i>Давня українська література</i>	2	
		<i>Українська література і літературна критика початку - середин XIX ст.</i>	3	
		<i>Українська література і літературна критика другої половини XIX ст.</i>	4	
		<i>Українська література і літературна критика кінця XIX - початку XX ст.</i>	3	

		<i>Українська література і літературна критика 20-30 XX ст.</i>	3	екзамен
		<i>Українська література і літературна критика 40-50-ті рр. XX ст.</i>	3	екзамен
		<i>Українська література і літературна критика 60-80 XX ст.</i>	3	
		<i>Українська література і літературна критика кінця XX - початку XXI ст.</i>	3	залік
ОК 7	ОДФ.02	Сучасна українська літературна мова	26	
		<i>Вступ до курсу. Фонетика і фонологія.</i>	3	екзамен
		<i>Лексикологія, лексикографія. Фразеологія</i>	8	екзамен
		<i>Морфеміка і словотвір.</i>	2	екзамен
		<i>Граматика. Морфологія.</i>	6	
		<i>Синтаксис. Пунктуація.</i>	7	екзамен
ОК 8	ОДФ.03	Історія світової літератури	16	
		<i>Література стародавнього світу</i>	2	залік
		<i>Історія зарубіжної літератури</i>	13	екзамен
		<i>Компаративний аналіз художнього тексту</i>	1	залік
ОК 9	ОДФ.04	Історія української мови	7	
		<i>Старослов'янська мова</i>	2	залік
		<i>Історична граматики української мови</i>	2	залік
		<i>Українська діалектологія</i>	2	залік
		<i>Історія української літературної мови</i>	1	залік
ОК 10	ОДФ.05	Теорія літератури	4	екзамен
ОК 11	ОДФ.06	Практикум з української літератури	7	
		<i>Виразне читання</i>	2	залік
		<i>Аналіз художнього тексту</i>	3	залік
		<i>Типологія стилів і форм у</i>	2	залік
ОК 12	ОДФ.07	Практикум з української мови	10	
		<i>Орфоепічний і комунікативний тренінг</i>	1	залік
		<i>Український правопис</i>	2	залік
		<i>Практична стилістика і культура мовлення</i>	5	екзамен
		<i>Майстерність публічного виступу</i>	2	залік
ОК 13	ОДФ.08	Сучасні технології в галузі філології	4	
		<i>Сучасні інформаційні технології в галузі філології</i>	2	залік
		<i>Основи прикладної лінгвістики</i>	2	
ОК 14	ОДФ.09	Курсова робота з української мови	1	курсова робота
ОК 15	ОДФ.10	Курсова робота з української літератури і літературної критики	1	курсова робота
ОК 16	ОДФ.11	Курсовий проєкт з прикладної філології	1	курсова робота

	Блок психолого-педагогічної підготовки (кваліфікаційний модуль)			
ОК 17	ОДФ.12	Психологія	4	екзамен
ОК 18	ОДФ.13	Педагогіка	5	екзамен
		<i>Загальна педагогіка</i>	2	
		<i>Інклюзивна освіта</i>	2	
		<i>Методика виховної роботи</i>	1	
ОК 19	ОДФ.14	Методика викладання філологічних дисциплін	8	екзамен
		<i>Методика викладання української мови</i>	4	
		<i>Методика викладання української літератури</i>	4	
ОК 20	ОП.01	Практика:	16	
		Навчальна (психолого-педагогічна)	1,5	залік
		Виробнича (соціально-волонтерська)	1,5	залік
		Виробнича (педагогічна в 7-9 класах)	4	залік
		Виробнича (педагогічна в старших класах / безвідривна)	9	залік
		Всього	163	
	2. Практика			
ОК 21	ОП.02	Навчальна (з прикладної лінгвістики / безвідривна)	2	залік
ОК 22	ОП.03	Навчальна (літературно-краєзнавча)	3	залік
ОК 23	ОП.04	Навчальна (діалектологічна)	3	залік
ОК 24	ОП.05	Виробнича (з прикладної філології / безвідривна)	9	залік
		Всього	17	
	3. Атестація			
ОК 25	АЕ.1	Атестаційний екзамен з фаху		екзамен
ОК 26	АЕ.2	Комплексний кваліфікаційний екзамен (ОДФ.10-12)		екзамен
		Разом за обов'язковою частиною	180	
Вибіркові компоненти ОП				
Вибірковий блок 1. «Іноземна мова (англійська / польська)»				
ВК 1.1	ВДС.1.01	Практика усного та писемного мовлення (англійська / польська мова)	40	екзамен
ВК 1.2	ВДС.1.02	Практичний курс перекладу англійської / польської мови	6	залік
ВК 1.3	ВДС.1.03	Лінгвокраїнознавство	4	залік

ВК 1.4	ВДС.1.04	Теоретичний курс англійської / польської мови	4	залік
Практика				
ВК 1.5	ВП.1.01	Виробнича (філологічна)	6	залік
	Разом за вибірковою частиною		60	
Вибірковий блок 2. «Комп’ютерна лінгвістика»				
ВК 2.1	ВДС.2.01	Лінгвістика комп’ютерного аналізу і обробки інформації	20	
		Вступ до комп’ютерної лінгвістики	4	залік
		Корпусна лінгвістика	4	залік
		Комп’ютерна лексикографія	4	залік
		Машинний переклад	4	залік
		Цифрова риторика	4	залік
ВК 2.2	ВДС.2.02	Цифрові стратегії та мультимедійні технології у філології	18	
		Нейромережі для освітнього контенту	4	залік
		Практикум створення філологічних подкастів	4	залік
		Практикум з вебконтенту та моделювання вебспільноти	3	залік
		Цифрова культура та медіаграмотність	3	екзамен
		Штучний інтелект в освітній та проєктній діяльності філолога	4	залік
ВК 2.3	ВДС.2.03	Іноземна мова за професійним спрямуванням	16	екзамен
Практика				
ВК 2.4	ВП.2.01	Виробнича (зі спеціалізації)	6	залік
	Разом за вибірковою частиною		60	
Вибірковий блок 3. «Літературна творчість і копірайтинг»				
ВК 3.1	ВДС.3.01	Теорія і практика літературної творчості	15	екзамен
ВК 3.2	ВДС.3.02	Творчі майстерні	8	
		Жанри літературної критики	2	екзамен
		Мовно-літературна майстерність	4	
		Художнє редагування тексту	2	

ВК 3.3	ВДС.3.03	Основи літературного менеджменту	7	
		Практикум із промоції літературно-художніх видань	2	залік
		Основи копірайтингу	2	залік
		Види і технологи копірайтингу	3	залік
ВК 3.4	ВДС.3.04	Текстологія	4	екзамен
ВК 3.5	ВДС.3.05	Література на сцені та екрані	8	залік
ВК 3.6	ВДС.3.05	Міжкультурні студії в літературно-мистецькій комунікації	12	
		Друга слов'янська мова	8	залік
		Міжкультурна комунікація	4	залік
Практика				
ВК 3.7	ВП.3.01	Виробнича (зі спеціалізації)	6	залік
	Разом за вибірковою частиною		60	
Вибірковий блок 4. «Прикладна лінгвоукраїністика»				
ВК 4.1	ВДС.4.01	Прикладне мовознавство	4	екзамен
ВК 4.2	ВДС.4.02	Українська мова у прикладних аспектах	16	
		Українська ономастика	4	залік
		Лінгвофольклористика	4	залік
		Мова політики і політиків	4	залік
		Мова міста Києва	4	залік
ВК 4.3	ВДС.4.03	Мовно-літературне редагування	20	
		Основи літературного редагування	3	залік
		Типологія мовних помилок	3	залік
		Основи мовної коректури	5	екзамен
		Практикум з літературного редагування	5	залік
		Практикум з мовно-стилістичного редагування	4	залік
ВК 4.4	ВДС.4.04	Мова в медіа	10	
		Медіастилістика	4	екзамен
		Лінгворекламистика	2	
		Мова і стиль PR текстів	2	
ВК 4.5	ВП.4.01	Виробнича (зі спеціалізації)	6	залік
	Разом за вибірковою частиною		60	

Вибірковий блок 5 (вибір з каталогу курсів)				
		***	60	залік
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ			240	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

*Курс / семестр							
I		II		III		IV	
1	2	3	4	5	6	7	8
ОДЗ.01							
ОДЗ.02							
	ОДЗ.03			ОДЗ.03			
ОДЗ.04							
ОДЗ.05							
ОДФ.01							
					ОДФ.10		
ОДФ.03							
	ОДФ.06						
	ОП. 03						
				ОДФ.06		ОДФ.06	
						ОДФ 0 5	
ОДФ.02							
ОДФ.07				ОДФ. 09			
	ОДФ.04				ОДФ.04		
		ОП. 04					
							ОДФ.7
ОДФ.08							
	ОП. 02						
					ОП. 05		ОДФ.11
							ОП. 06
							АЕ.1

		ОДФ.012					
		ОДФ.13					
				ОДФ.14			
			ОП.01		ОП. 01		
							АЕ. 2

Вибірковий блок (додаток 1)

1. Вибірковий блок «Іноземна мова (англійська/ польська)»							
*Курс / семестр							
I		II		III		IV	
1	2	3	4	5	6	7	8
		ВДС.1.01					
					ВДС. 1.02		
				ВДС.1.03			
						ВДС.1.04	
						ВП.1.01	

Вибірковий (додаток 2)

2. Вибірковий блок «Комп'ютерна лінгвістика»							
*Курс / семестр							
I		II		III		IV	
1	2	3	4	5	6	7	8
		ВДС.2.01					
		ВДС.2.02					
		ВДС.2.03					
							ВП.2.01

Вибірковий блок (додаток 3)

3. Вибірковий блок «Літературна творчість і копірайтинг»							
*Курс / семестр							
I		II		III		IV	
1	2	3	4	5	6	7	8
		ВДС.3.01					
		ВДС. 3.02					
				ВДС.3.03			
						ВДС.3.04	
		ВДС.3.05					
		ВДС.3.06					
							ВП.3.01

Вибірковий блок (додаток 4)

3. Вибірковий блок «Прикладна лінгвоукраїністика»							
*Курс / семестр							
I		II		III		IV	
1	2	3	4	5	6	7	8
			ВДС. 4.01				
		ВДС. 4.02					
		ВДС. 4.03					
					ВДС.4.04		
							ВП.4.01

III. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Освітня програма «Українська мова і література» завершується такими формами атестації:

1. Атестаційний екзамен з фаху.
2. Комплексний кваліфікаційний екзамен (ОДФ.12–14).

Форми атестації	Вимоги до атестації
Атестаційний екзамен з фаху	Атестаційний екзамен з фаху має забезпечити оцінювання досягнення результатів навчання, визначених освітньою програмою
Комплексний кваліфікаційний екзамен	Комплексний кваліфікаційний екзамен (ОДФ.12–14 з психології, педагогіки та методик навчання) має забезпечити оцінювання досягнення результатів навчання (ПРН 21) передбачених навчальними дисциплінами блоку психолого-педагогічної підготовки

Атестація випускника освітньої програми 035.01.01 Українська мова та література завершується видачею документу про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: «Бакалавр філології за спеціалізацією українська мова та література».

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Умови присвоєння професійної кваліфікації «Вчитель української мови та літератури закладу загальної середньої освіти»

Для присвоєння професійної кваліфікації «Вчитель української мови та літератури закладу загальної середньої освіти» необхідне успішне, з оцінками не нижче 75 балів, оволодіння компетентностями сформованими під час вивчення навчальних дисциплін блоку психолого-педагогічної підготовки ОДФ.12 – ОДФ.14, проходження практики ОП.01, а також складання комплексного кваліфікаційного екзамену (ОДФ.12–14 з психології, педагогіки та методик навчання).

Університет не має жодних зобов'язань щодо присвоєння професійної кваліфікації здобувачам освіти, якими не виконано умови її присвоєння.

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24
ЗК 1	•		•			•		•	•						•			•				•		
ЗК 2	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•		•		
ЗК 3		•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•	•	•		•
ЗК 4	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ЗК 5	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ЗК 6	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ЗК 7	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ЗК 8	•	•	•	•	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ЗК 9				•				•					•			•								•
ЗК 10	•	•	•	•		•	•	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ЗК 11	•	•		•	•	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•
ЗК 12	•			•	•		•						•	•		•		•	•	•	•			•
ЗК 13	•	•	•	•		•	•	•	•	•				•	•									
ФК 1			•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•				•	•			•
ФК 2		•		•	•		•		•			•	•	•		•			•	•	•		•	•
ФК 3	•	•		•					•			•	•			•			•	•	•		•	•
ФК 4		•	•	•			•		•			•	•	•		•			•	•	•	•	•	•
ФК 5	•			•				•		•	•			•					•	•		•		•
ФК 6	•			•			•		•		•	•	•	•		•			•	•	•		•	•
ФК 7	•			•		•	•	•	•	•	•	•	•	•					•	•		•		•
ФК 8	•			•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•		•	•
ФК 9				•		•	•	•		•	•	•	•	•	•	•								•
ФК 10				•		•	•	•		•	•	•	•	•	•	•			•	•		•	•	•
ФК 11	•	•					•					•	•	•		•		•	•	•	•			
ФК 12		•		•			•		•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ФК 13				•			•		•		•	•	•	•		•					•		•	•
ФК 14				•			•		•		•	•	•	•		•					•		•	•
ФК 15	•			•			•		•		•	•		•			•	•	•	•	•	•	•	•
ФК 16						•		•		•	•				•				•	•		•		•
ФК 17				•			•						•	•		•				•	•			•
ФК 18																	•	•	•	•	•			
ФК 19														•			•	•	•	•	•			•

IV. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12	ОК 13	ОК 14	ОК 15	ОК 16	ОК 17	ОК 18	ОК 19	ОК 20	ОК 21	ОК 22	ОК 23	ОК 24
ПРН 1	•	•	•	•	•	•	•				•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ПРН 2	•	•	•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•			•	•	•	•	•	•
ПРН 3	•			•		•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ПРН 4	•	•	•			•		•	•						•		•	•	•	•				
ПРН 5	•			•	•	•	•	•			•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•
ПРН 6	•					•	•	•					•	•	•	•		•		•	•			•
ПРН 7	•	•		•	•	•	•	•	•	•			•	•	•	•			•		•			•
ПРН 8	•	•			•	•	•	•	•	•			•	•	•	•	•				•		•	•
ПРН 9		•	•	•			•		•			•	•	•		•					•		•	•
ПРН 10	•	•					•					•	•	•		•		•	•	•	•	•		•
ПРН 11				•		•	•	•		•	•	•	•	•	•	•					•			•
ПРН 12	•			•			•		•			•	•	•		•				•	•		•	•
ПРН 13	•					•		•		•	•	•	•		•					•		•	•	•
ПРН 14	•			•			•		•		•	•	•	•		•			•	•	•	•	•	•
ПРН 15				•		•	•	•		•	•	•	•	•	•	•					•	•	•	•
ПРН 16			•	•		•	•	•	•	•	•	•	•	•	•	•				•	•	•		•
ПРН 17							•		•		•	•	•	•		•				•	•		•	•
ПРН 18		•															•	•	•	•	•	•	•	•
ПРН 19				•		•	•	•	•	•			•	•	•	•			•		•	•	•	•
ПРН 20				•				•					•	•	•	•	•							•
ПРН 21																	•	•	•	•				

Додаток 1 – ВИБІРКОВА ЧАСТИНА ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Реалізація студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін, передбаченого пунктом 15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту» в Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка відбувається відповідно до Положення про порядок та умови здійснення вибору навчальних дисциплін студентами, затвердженого наказом від 25.11.2016 № 642.

1. Вибірковий блок 1 «Іноземна (англійська / польська) мова»

Вибір студентом блоку «Іноземна (англійська / польська) мова» створює умови для поглиблення професійних знань в межах обраної спеціальності (освітньої програми), спрямований на підсилення фахових компетенцій філолога та поглиблення знань іноземної мови, умінь спілкуватися та навичок професійної комунікації обраною мовою; також вільне читання й розуміння різножанрових текстів і типів дискурсу, аналіз іншомовної художньої літератури мовою оригіналу, критичний лінгвістичний аналіз таких текстів та їхня інтерпретація.

Матриця відповідності програмних компетентностей та результатів навчання вибіркоким компонентам блоку

Позначки програмних компетентностей та освітніх компонентів	БК 1.1	БК 1.2	БК 1.3	БК 1.4	БК 1.5
ЗК 4	•	•	•		•
ЗК 5	•	•	•	•	•
ЗК 6	•		•	•	
ЗК 7	•	•		•	
ЗК 8	•	•		•	•
ЗК 9	•	•	•	•	
ЗК10			•	•	
ЗК11	•	•		•	•
ЗК12		•		•	•
ЗК13			•	•	
ФК 1		•	•	•	
ФК 2	•	•		•	•
ФК 5			•		
ФК 6	•				
ФК 7		•	•		
ФК 8	•	•	•	•	

Позначки програмних результатів навчання та освітніх компонентів	БК 1.1	БК 1.2	БК 1.3	БК 1.4	БК 1.5
ПРН 3	+	+	+	+	+
ПРН 5	+			+	+
ПРН 6	+	+	+	+	+
ПРН 7	+	+		+	
ПРН 8	+	+	+	+	
ПРН 10	+	+		+	
ПРН 11	+	+			+
ПРН 12	+	+		+	
ПРН 13			+		
ПРН 14	+	+			+
ПРН 15	+		+		+
ПРН 16		+	+	+	
ПРН 17	+		+	+	+
ПРН 18					+

ФК 9	•	•		•	•
ФК 10			•		
ФК 11	•				•
ФК 12	•	•			•
ФК 13	•	•		•	•
ФК 14	•	•	•	•	•
ФК 15	•	•	•	•	•
ФК 16			•		
ФК 17		•			

ПРН 19	+		+	+	
ПРН 20	+	+		+	+

Вибірковий блок 2. «Комп'ютерна лінгвістика»

Вибір студентом блоку «Комп'ютерна лінгвістика» створює умови для поглиблення професійних знань в межах обраної спеціальності (освітньої програми), спрямований на підсилення фахових компетенцій філолога та поглиблення знань у галузі комп'ютерної лінгвістики, принципів і вимог до моделювання мовних одиниць та конструювання нових лінгвістичних об'єктів, способів графічного зображення моделей, типів лінгвістичних баз даних різної будови та призначення. Оволодіння навиками роботи з вітчизняними і зарубіжними лінгвістичними програмними продуктами (електронними словниками та бібліотеками, системами машинного перекладу та аналізу тексту, лінгвістичними базами даних і базами знань – новими лінгвістичними продуктами тощо).

Матриця відповідності програмних компетентностей та результатів навчання вибіркового компонента блоку

Позначки програмних компетентностей та освітніх компонентів	БК 2.1	БК 2.2	БК 2.3	БК 2.4
ЗК 2	•	•		
ЗК 3	•			•
ЗК 4	•	•	•	•
ЗК 5	•	•	•	•
ЗК 6	•	•	•	•
ЗК 7	•	•		
ЗК 8	•	•		•
ЗК 9			•	
ЗК10	•	•	•	•
ЗК11	•	•	•	
ЗК12	•	•	•	•

Позначки програмних результатів навчання та освітніх компонентів	БК 2.1	БК 2.2	БК 2.3	БК 2.4
ПРН 1				+
ПРН 2				+
ПРН 3	+	+	+	+
ПРН 5	+		+	
ПРН 6	+	+	+	+
ПРН 7	+		+	+
ПРН 8	+		+	
ПРН 10	+	+	+	
ПРН 11	+	+	+	

ФК 2	•	•	•	•
ФК 3	•	•	•	•
ФК 5			•	•
ФК 6	•	•	•	•
ФК 7			•	•
ФК 8	•	•	•	•
ФК 9	•	•	•	•
ФК 10	•	•	•	•
ФК 11	•			
ФК 12	•	•	•	•
ФК 13	•		•	
ФК 14			•	
ФК 15	•	•	•	•
ФК 17	•	•		•

ПРН 12	+		+	
ПРН 13				
ПРН 14	+	+	+	
ПРН 15			+	
ПРН 16	+			
ПРН 17		+	+	
ПРН 18				+
ПРН 19	+	+	+	+
ПРН 20			+	

Вибірковий блок 3. «Літературна творчість і копірайтинг»

Вибірковий блок «Літературна творчість і копірайтинг» спрямований на підсилення фахових компетенцій філолога, а саме: поглиблення знань із теорії і практики художньої творчості, основ літературного менеджменту і промоції літературно-художніх видань; умінь аналізу художнього тексту та інтерпретації твору; володіння технологіями копірайтингу і літературно-художнього редагування; удосконалення умінь працювати творчо, отримувати результат, ухвалювати нестандартні рішення.

Матриця відповідності програмних компетентностей та результатів навчання вибіркоким компонентам блоку

Позначки програмних компетентностей та освітніх компонентів	ВК 3.1	ВК 3.2	ВК 3.3	ВК 3.4	ВК 3.5	ВК 3.6	ВК 3.7
ЗК 4	•	•	•	•	•	•	•
ЗК 5	•	•	•	•	•	•	•
ЗК 6	•	•	•		•	•	
ЗК 7	•	•	•	•	•	•	•
ЗК 8	•	•	•		•	•	•
ЗК 9						•	

Позначки програмних результатів в навчання та освітніх компонентів	ВК 3.1	ВК 3.2	ВК 3.3	ВК 3.4	ВК 3.5	ВК 3.6	ВК 3.7
ПРН 3	+	+	+	+	+	+	+
ПРН 5	+	+		+	+	+	+
ПРН 6	+	+	+		+	+	+

ЗК10	•	•	•	•	•	•	•
ЗК11	•	•	•		•		•
ЗК12			•				
ЗК13				•		•	
ФК 1	•	•	•		•		
ФК 2						•	
ФК 3						•	
ФК 4						•	
ФК 5	•	•	•	•	•	•	•
ФК 6	•	•	•	•	•	•	•
ФК 7	•	•	•	•	•		
ФК 8	•	•	•	•	•		
ФК 9	•	•	•		•		
ФК 10	•	•	•	•	•	•	•
ФК 12			•			•	
ФК 13						•	
ФК 14						•	
ФК 15					•	•	
ФК 16	•	•	•	•	•		•
ФК 17			•				

ПРН 7	+			+	+	+	
ПРН 8	+		+	+	+	+	
ПРН 10	+	+	+	+	+	+	
ПРН 11	+	+	+		+	+	+
ПРН 12				+		+	
ПРН 13				+			
ПРН 14	+	+		+	+	+	+
ПРН 15	+			+		+	+
ПРН 16		+	+	+			
ПРН 17	+			+		+	+
ПРН 18				+			+
ПРН 19	+			+	+	+	
ПРН 20					+	+	+

Вибірковий блок 4. «Прикладна лінгвоукраїністика»

Вибірковий блок «Прикладна лінгвоукраїністика» спрямований на підсилення фахових компетенцій філолога, а саме: поглиблення знань із теорії і практики літературного редагування текстів різних стилів; володіння навичками розрізняти в усному та писемному мовленні мовні девіації різних типів, визначати їх причини й шляхи запобігання їм; досконало знати норми мови, регламентовані чинним «Українським правописом», орієнтуватися в орфографічних і пунктуаційних новаціях; знати специфіку редакційної підготовки текстів різних жанрів.

Матриця відповідності програмних компетентностей та результатів навчання вибіркового компонента блоку

Позначки програмних компетентностей та освітніх компонентів	БК 4.1	БК 4.2	БК 4.3	БК 4.4	БК 4.5
ЗК 2	•	•	•	•	•

Позначки програмних результатів навчання та освітніх компонентів	БК 4.1	БК 4.2	БК 4.3	БК 1.4	БК 1.5

ЗК 3	•	•	•	•	•
ЗК 4	•	•	•	•	•
ЗК 5	•	•	•	•	•
ЗК 6	•	•	•	•	
ЗК 7	•	•	•	•	•
ЗК 8	•	•	•	•	
ЗК10	•	•	•	•	
ЗК11	•	•	•	•	•
ЗК12	•	•	•	•	•
ЗК13	•	•	•	•	
ФК 1	•				
ФК 2		•	•	•	•
ФК 4		•			
ФК 5		•	•		
ФК 6			•	•	
ФК 7	•	•	•	•	
ФК 8	•	•		•	•
ФК 9			•		
ФК 10	•	•	•	•	•
ФК 11			•	•	•
ФК 12		•	•		•
ФК 13			•	•	•
ФК 14		•			•
ФК 15	•	•	•	•	•
ФК 17	•			•	

ПРН 1	+	+	+	+	+
ПРН 2	+	+	+	+	+
ПРН 3	+	+	+	+	+
ПРН 5	+	+		+	
ПРН 6	+	+	+	+	+
ПРН 7	+				
ПРН 8	+	+	+	+	+
ПРН 9					+
ПРН 10			+	+	+
ПРН 11			+	+	+
ПРН 12	+	+	+	+	+
ПРН 14			+	+	+
ПРН 15	+	+	+	+	+
ПРН 16	+				
ПРН 17	+	+		+	+
ПРН 18	+	+	+	+	+
ПРН 19	+	+	+	+	+

5. Вибір з каталогу курсів

Вибір дисциплін із переліку (каталогу курсів) з урахуванням власних потреб та інтересів щодо майбутньої фахової діяльності дозволяє студенту поглибити свої знання та здобути додаткові загальні та загально-професійні компетентності в межах споріднених спеціальностей і галузі знань та/або ознайомитись із сучасним рівнем наукових досліджень інших галузей знань та розширити або поглибити знання за загальними компетентностями.